

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
SPASMIS GVLÆ INFERIORIS
ET DE NAVSEA

Oder:
Vom Krampff des Unterschlundes
und vom Eckel.

QUAM
CONSENSV
GRATIOSÆ FACVLTATIS MEDICÆ
PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACVLTATIS MEDICÆ
SENIORE

PRO DOCTORIS GRADV

PVBLCÆ ERVDITORVM DISQVITIONI
SVBMITTIT

D. Octobr. Anni MDCCXXXIII.

AVCTOR

JOHANNES CHRISTIANVS ZWEIGEL
VRATISLAVIENSIS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ

TYPIS IOHANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOR.

364.

DISSERTATIO INAUGVRALIS.
DE
SPASMIS GVLÆ INFERIORIS,
ET DE NAVSEA.

P R Æ F A M E N.

Uo præcipue sunt humanarum ægritudinum genera, quorum tanta amplitudo est, ut vel sola omnes morbos constituere, vel saltem omnibus semper sociari videantur: quorum alterum febris, alterum distentio, græcis *σπασμὸς* nominatur. Neque enim experientia, neque ipsa natura huic asserto documentum denegat, sed potius clarissimum utraq; suppeditat fundamentum. Quod si enim verum est, binopotissimum esse motus, quibus vita nostræ machinæ conservatur, quorum alter progressivus fluidis, alter tonicus

nicus solidis debetur partibus: impossibile omnino videtur, ullum dari morbum, quin vel fluidis vel solidis in-hærescat partibus, & hinc in horum motuum alterutrum saltem tyrannidem suam exerceat. Huic si obnoxius fuerit progressivus, isque vel auctior vel inæqualior reddatur, dicimus febrem; si autem solidorum elater intendatur, nominamus spasnum. Haud equidem negandum est, quin permultæ ægritudines nec febris nec spasmi nomine veniant: id saltem veritati est convenientissimum, nullam dari adfectionem, cui non vel febrilis vel spasmodici aliquid conjunctum reperiatur. Nec animi morbos excipio, nec ipsam nervorum resolutionem, nec soporosos adfectus: quæ jam uberius explicare, & instituti ratio & rei euidencia prohibet. Quemadmodum vero febres insigni varietate humanum genus sollicitant: ita quoque spasmi & sua indole & partium, quas occupant diversitate innumeris tere sæviunt differentiis. Mox enim ipsa distentio rigida est, ac membrum tenet immobile: mox artus varia motitatione percelluntur; illum spasnum veteres vocarunt tonicum, hunc elonicum, teste ETTMULLERO *Coll. Pract. Part. II. pag. 802.* Et si omnes silentio præmittamus partes, quotnam quæso modis solus œsophagus convellitur? Mox constringitur pharynx, eiusque vel dilatatores soli muscoli, vel constrictores una cum vicinis partibus; mox ipse canalisis misere torquetur; mox uniuersalis spasmus totam gulam occupat: quemadmodum in *diff. de spasms pharyngis* uberius est expositum. Nos igitur, hæc inaugurali dissertatione eos tantummodo spasmos perstringemus, qui magis inferiorum

rem

rem illius regionem infestare deprehenduntur : quorum pariter eximiam deprehendemus varietatem. Precamur autem Deum, summum languorum nostrorum medicum, ne irriti hi evadant labores efficiat, cosque salutare esse jubeat.

§. I.

Quod si igitur gulæ inferioris spasmos considerabimus, per gulam aut œsophagum inferiorem hic intelligimus canalem illum cibalem, qui ex variis tunicis, vasis, glandulis constructus sub finito pharynge incipit, & in os ventriculi superius terminatur, ut ope pharyngis connexarumque partium deglutita per illum ad ipsam ventriculi cavitatem perducere queant. Hic etenim canalis post pharyngem inter asperam arteriam & colli dorsique vertebrae primum recto, circa quintam dorfi vertebrae dextrorsum, & circa nonam laevorsum flexo itinere per medium thoracem, & musculosam septi transversae partem progressus, e regione undecimæ thoracis vertebrae cum orificio ventriculi superiori unitur. Ipse tubus ex variis construitur tunicis: quarum extrema membranacea, tenuis, vasculosa atque cellulosa pleuræ suos debet natales, gulamque circumjacentibus partibus annectit. Huic succumbit altera valde robusta carnea sive musculosa, fibris orbicularibus sive annularibus, hisce super longitudinalibus instructa: quæ cum totum fere carnosum repræsentat œsophagum, veteres medicos hunc pro musculo habuisse, memoriæ prodidit AVICENNA *cap. de gula*. Sequitur tertia, quæ auditur

A 3

vea

vea, & non solum ori, faucibusque communis est, verum etiam intra ipsum ventriculum ad trium digitorum spatium extensa, intimam atque arctissimam harum partium communionem facit: innumeris insuper oblidetur glandulis, ut etiam a VERHEYENO *Anat. cap. de oesophago* in nerveam dividatur ac glandulosam. Ad hæc glandulas averfa parte vasa quædam tendunt, ex quibus accipiunt liquorem saliva pinguiorem lentiorremque, quem per emissaria in cavum gulæ assidue stillavit. Hanc denique quartam, intimamque tunicam excipere constat, quæ villosa ac dictis emissariis undique fere perforata quasi cribrosa, lubrica quadam mucagine obducta deprehenditur.

§. II.

Dein quoque gula variis gaudet vasis, quæ arteriosa superius ab internis carotidibus, media parte ab intercostalibus & aorta, inferius a gastricis accipit; venosa superiori parte a jugularibus, media a ramo sine pari, & circa stomachum a coronariis ventriculi mutatur; nervosa vero a pari vago adipiscitur. Nec minus innumeras sortitur glandulas: ut enim taceam illas, quæ bombycum ovis longe minores nerveam gulæ tunicam oblident, a VALSALVA *tr. de aure humana Tab. V. fig. II.* delineatas; plures adhuc sunt glandulæ extra oesophagum positæ; quas inter notari maxime merentur thyroidea inter cartilagineas laryngis thyro & cricoideam atque oesophagum sita; & dorsales circa quintam dorsi vertebram oesophago adhærentes, quarum vel una vel binæ observari solent, ductibus excretoriis liquorem subsalsum in gulam derivantes *jun-*

ra VERCELLONIVM *diff. de glandulis conglomeratis œsophagi.*

§. III.

Ex hac œsophagi fabrica facilius jam erit, eiusdem functiones intelligere: Hæ enim in eo sitæ sunt, ut quæcumque assumta deglutita & sub pharyngis sphinctere hærentia ad ipsum perducantur ventriculum. Absolvitur hæc potissimum actio motu œsophagi peristaltico, vi tunica musculosæ ipsi proprio: quo tunica hujus & dilatatione & constrictione alternantibus perpetuo & dilatatur & stringitur, adeoque deglutita deorsum premit. Eundem in finem natura hanc tunicam duplici fibrarum serie ornavit; quarum longitudinalibus constrictis cavitas canalis coarctatur atque stringitur. Adjuvat insuper ciborum per hos motus absolutum descensum in humano genere perpendicularis gulæ situs; qui dum in brutis sit magis horizontalis, fibræ quoque ipsis datæ sunt non annulares; sed spirales potius se invicem decussantes, ut iisdem violentiori constrictione alimenta ad ventriculum deriventur. Madet præterea cibalis fistula rore glandularum, assidue in illam stillante; quo & facilius per lubricas vias fiat descensus, & ipsa assumta liquore permisceantur ad eorum resolutionem valde necessario. Protrusis ergo hac mechanica ratione ad cavum ventriculi alimentis, caro musculi inferioris diaphragmatis, gulam ibi transeuntem stringens, hac parte stomachum claudit.

§. IV.

Hinc igitur clarissime adparebit, qua ratione spasmodica constrictione gulæ inhærere queat; ejusque potissi-

tissimam sedem in ipsius tunica musciosa, ejusque fibris orbicularibus æque ac longitudinalibus esse collocandam: quarum plus minus violentam, præternaturalemque stricturam vocamus gulæ inferioris spasium. Quod si hujus signa explicemus, ea pariter ac in pharyngis distentionibus vel communia vel propria deprehendemus: illorum explicationi eo magis superferre poterimus, quo amplius in *diss. de spasimis pharyngis* sunt exposita. Propriorum vero hæc potissimum deprehenduntur: 1) Alimentorum libere deglutorum quædam veluti subsistentia in ipso gulæ tubo, maxime circa orificium ventriculi superius; 2) præsertim potulentis frigidis obex quasi in iisdem regionibus videtur positus, majorque insequi observatur constrictio; 3) calidi vero potus sæpenumero absque ullo impedimento canalem pervadere, ventriculumque ingredi percipiuntur. 4) Dolor sentitur in spina dorsi inter scapulas. 5) Jungitur plerumque anxius vomendi conatus, mox inanis, mox cum ipso vomitu stipatus; 6) haud rara occurrit nausea, nec 7) infrequens ructuum molesta explosio; & denique 8) sæpissime mucii limpidi per os reiectio accedit, ab ipsa vomitione penitus distinguenda.

§. V.

Hæc quo elucescant clarius, operæ erit pretium, iisdem adhuc paululum immorari symptomatibus; quorum quædam adeo sunt comparata, ut ex aliis quoque causis sæpenumero originem trahant, & hinc penitiori indigeant explicatione. Primum ergo symptoma, de quo fortiori gulæ spasmo adfecti conqueruntur, est ipse sensus constrictiois ac subsistentiæ cujusdam ali-

men-

mentorū in ipso canale; quæ illa in ipsum ventriculi cavum penetrare fere nequeunt, & majori præcipue quantitate devorata ipsum onerant œsophagum ac adeo replent, ut inverso motu illius peristaltico, qui naturaliter deorsum tendit, per fauces iterum repellantur ac ore rursus reddantur. Hinc in eo casu, ubi hoc urget symptoma, semper fixa ac tónica in uno quodam gulæ loco est constrictio; quæ quo major existit atque pertinacior, eo minus transmittit assumta; ut ergo in aprico posita sit ratio, quare hic subsistant cibi atque coacervati per superiora rejiciantur. Exinde quoque facile colligi poterit, cur potulenta ac liquida facilius transire queant, quorum descensus non ea indiget cavitatis amplitudine, quam quidem solidiora exposcunt. Neque tamen minus horum etiam, si validior fuerit constrictio, transitus denegari solet; quemadmodum id patet ex casu *ab AMATO LVSITANO Cent. VI. curat. 49. allegato*, quo ipsa aqua ad ventriculi cavum haud potuit derivari.

§. VI.

Verum enim vero sunt quædam præter spasmodum adhuc causæ, quæ solidis omnem descensum denegant, fluidis omnino concedunt. Ad harum censum pertinent frustum cibi solidioris, carnis &c. intra œsophagi canalem impactum; cujus casus notabiliter allegatur in *Excel. D. PRÆS. med. consult. Tom. I. Dec. V. Cas. IV. p. 235.* plures legere licet apud *FORESTVM Lib. XV. obs. 28. p. 148.* dein tumores, excrescentiæ, fungi, verrucæ in canale œsophagi exorientes; *conf. A. N. C. dec. I. anno 4. obs. 47. dec. 2. ann. 8. obs. 96.* non minus glandulæ dorsales circa quintam dorſi vertebram œsophago adnatæ in

B

præ-

præternaturalem elevatæ tumorem, quemadmodum & VERHEYEN *anat. Cap. X. de œsophago* & HEISTERVS *comp. anat. pag. 184. num. 389.* observarunt &c. Quum igitur utraque ratione hoc urget symptomata, ut solidiora alimenta subsistant, & evomantur, liquida liberius transeant; dispiciendum erit, an dentur signa, quæ qualis subsit causa, clarius significant. Jam ergo deprehendemus, quod si spasmo hoc symptomata debeat natales, non solum quædam adhuc urgeant molestiæ, quæ spasms in genere sunt communes, ut extremorum refrigerationes, rigores; imi ventris stricture, urinae pallida &c. verum etiam ipsum illud symptomata sæpenumero intervalla habeat: quæ omnia ab œsophagi per rem præternaturalem obstructione aliena sunt. At vero haud raro & hæc signa abesse deprehenduntur; & sic medicum decipi facillime continget. Ubicunque in superiori magis parte gula est obturata; sæpius candela cerea ipsi intrusa, aut instrumentum ab HILDANO *Cent. I. obs. 36.* depictum fraudem detegit. Si vero potius inferiori regioni inhæreat vitium; magis anceps videtur diagnosi.

§. VII.

Hinc si penitus inspiciamus morborum historia; forsitan binæ in Excell. PRÆSIDIS *med. consult.* reperiundæ, quarum prima spasnum gulae inferioris, altera ejusdem obturationem a frusto carneo exhibet, distinctam nobis suppeditabunt cognitionem. Prior legitur *med. consult. Tom. III. dec. III. casu VII.* ubi pag. 146. hæc extant verba: Der spasmus œsophagi erhellet daraus, daß der Herr Patient ein Drücken in Rücken und unter denen Schultern empfindet, und daß er das kalte Bier und Getränke nicht hin-
terbrin-

terbringen kan, da es denn scheint, als wenn alles oben zugeschnüret wäre; Das warme aber kan er gar wohl hinterbringen ꝛc. Contra vero altera reperitur in *Tom. I. Dec. V. cas. IV.* ubi nec dolorum intra scapulas urgentium mentio injicitur, nec alimentorum subsistentia ita, uti in priori describitur; sed pag. 235. simpliciter recenserur: Biswischen fühlet er, daß sonderlich das Getränke in den Magen käme, und er solches nicht wieder herausbrechen dürffe ꝛc. Ex hisce momentis adparere existimo, quam signa subsistentiam alimentorum in œsophago a spasmo illius productam ab illa distinguant, quæ obturationi illius debetur. Namque si præter symptomatum spasms communium præsentiam, ciborum in gula moram, & dolor inter scapulas, & liberior potuum calidorum transitus comitentur; tum fere certissimum est, gulæ constrictionem peccare: ubicunque vero & dorsum a dolore immune, & potulenta cum frigida tum calida absque discrimine ingrediuntur ventriculum, solida minime; tunc frustum quoddam aut tumorem gulæ inhærere, & cibis viam præcludere vero videtur simillimum. Unde autem dorsi dolor, & calidorum facilior descensus? Ratio utriusque symptomatis in aprico est. Gula enim juxta colli dorsi que vertebra a faucibus descendit, iisque variis ligamentis firmiter connectitur: quid ergo mirum, si illa constricta dolor ad membranas dorsi vertebra cingentes propagetur, iisque molestum simul inferat sensum. Huc quoque pertinere videntur, quæ FORESTVS *Lib. XV. obs. XXXI. schol. pag. 152. dicit: Omnis œsophagi dolor in spinam dorsi incumbit, in quam gula quoque reclinat & adhærescit.* Deinde vero omne frigus nervis inimicum esse, eorumque & ex-

citare & adaugere distentionem, quotidiana comprobatur experientia; neque minus iusto calidiora eundem effectum præstare observatio docet: hinc si in *Med. Consult. Tom. VIII. dec. IV. casu V.* recensetur casus de ægro media nocte accessione apoplexiæ spasmodicæ correpto, ab eaque sponte liberato; mane vero post assumptum potum Thebois in eandem subito relapso ægritudinem; haud immerito additur, hunc potum fuisse *iusto calidiorum*. Quemadmodum autem cum frigida tum calidiora spasmodis nocent; ita potulenta iusto calore teporeque hausta in iis sopiendis atque mitigandis præstantissima pollere efficacia, vel ex nostro morbo adparet, in quo iis liberior in ventriculum conceditur transitus.

§. VIII.

Ne vero iusto finis prolixiores, ad reliquorum signorum explanationem progrediamur, quæ inter potissima sunt anxius vomendi conatus, vomitus, nausea, ructus, mucique limpidi reiectio. Nituntur equidem hæc omnia pariter in spasmodica œsophagi constrictione, non autem tali, qualis symptomatibus antea citatis originem dedit: sed ut more scholis recepto, loquar, ex motu œsophagi peristaltico inverso, aucto plus minus per integrum canalem continuato suos mutuantur natales; quæ demum inversio ab eo loco incipere videtur, cui pertinax inhaeret constructio priorum causa symptomatum. Scilicet in more naturæ positum esse, & vi structuræ contingere debere observatur, ut ea, quæ in œsophago, ventriculo, & intestinorum volumine continentur, per assiduam earum partium peristalsin deorsum propellantur: quod si vero expellendis in hisce canalibus hærentibus quodam loco obex

obex fuerit positus, tum hæc deorsum naturaliter tendens peristaltis inverti solet, & contenta sursum per eam iterum expellere deprehenditur viam, qua fuerunt ingressa. Hæc observamus in hypochondriacis, ubi contractis spasmis inferioribus intestinis flatus ad superiora regurgitant, & ructuum forma eructantur: hæc animadvertimus in morbo ileo, ex quacunque causa enato, ubi præpeditis in intestinis viis stercora etiam per vomitionem rejiciuntur: hæc deprehendimus in dextri ventriculi orificii, quod pylorum dicunt, obturatione, ubi quæcumque assumpta, cathartica licet, per os redduntur; teste casu a KERKRINGIO *Spicil. anat. obs. 1. pag. 1. seq.* de nummo pylorum obstruente allegato: hæc denique & in nostro casu docemur. Quod si enim gula parte inferiori contracta nihil ad ventriculum dimittat; necessarium est, ut assumpta in tubo hoc cibali hæreant, subsistant, & coærvata per inversam peristalsin prævia primum inani convulsione, nausea &c. per superiora rejiciantur. Hinc quoque est, ut hæc inversa convulsio per intervalla redeat, & si alimenta præsto fuerint, vomitus, si ructus, horum explosio, si mucis congestio, illius rejectio consequantur: si aut nihil adfuerit, aut mucus tenacior, anxia duntaxat commotio & nausea adfligere observetur. Hisce autem sæpe numero jungi adhuc solet ventriculi ac intestinorum vitium, quod recensitis adhuc plura & atrociora addit symptomata; quorum tamen explicatio ad nos fere haud pertinet. Ad parere potius ex dictis arbitror, ea, quæ §. 4. allegavimus signa, omnia ex gulæ vitio derivari posse; & ubi illa simul sollicitant ægrotantem, tum morbus nomen spasmis gulæ *κατὰ ἰσχυρὴν* mereri videtur.

§. IX.

Completam hanc œsophagi distentionem merito dividere licet in idiopathicam & symptomaticam; quarum illa frequentissime hominibus per omnia sanis evenire, & magis minusve transitoria esse; hæc aliis iisque sæpius gravioribus jungi observatur ægritudinibus. Utriusque nimirum causam proximam ac formalem rationem in rigida ac pertinaci gulæ certo quodam loco constrictione, cum reliqui canalis superioris vaga & inversa convulsione stipata sitam esse, ex hæctenus explicatis clarissime patebit. Ad hanc vero in idiopathica excitandam tanquam occasionales causæ animi graviores commotiones deprehenduntur efficacissimæ. Vefanus amor, lascivæque cupidines, tanquam leviores corporis convulsiones quin ad has constrictiones disponere valeant, nullus dubito: unde recte Plautianus ille adolescens: *Factor, inquit, crucior, agitor, stimulo, versor in amoris rota miser, exanimor, feror, differor, distrahor, diripior, ita nullam mentem, animum habeo; ubi sum, ibi non sum, ubi non sum, ibi est animus.* Constat enim ex dulci hoc veneno non solum uterinas excitari suffocationes, quales casus refert FORESTVS *Lib. X. obs. 30.* verum etiam ipsas lethales induci strangulationes; quemadmodum PLATERVS *obs. Lib. I. p. 171. de rustico sano robustoque, ex coitu semper in lethalem fere delapso suffocationem, eaq; tandem sub ipso hoc venereo actu subito extincto refert.* Longe vero luculentius, & quotidiana experientia magis obvium exemplum habemus in iracundia atque fastidio, maxime sub ipsa alimentorum ingurgitatione accidentibus. Hæc enim binæ mentis commotiones non solum ipsam deglutitionem solent impedire, sicuti diff. de spas-

mis

mis pharyngis expositum legitur: verum etiam ipsum alimentorum per gulam descensum remorari valent, ut hinc querelas audiveris: der Bissen ist mir im Halse stecken geblieben.

§. X.

Quod si excandescantiam intueamur, nihilprehendemus frequentius, quam quod iis, qui sub pastu iraxarserunt, bolus in gula obhærescat, ac sæpe numero vomitu reddatur. Nec cognitu difficilis est ratio; siquidem hunc animi motum mox totius corporis, mox œsophagi ventriculique stricturam insequi, notissimum est. Contra vero fastidio paulo major debetur animadversio, quam hic loci paucissimis suppeditare eo minus alienum judicamus, quo magis videtur impossibile, ut fastidium absque spasmogulæ concipiatur. Illud itaque, germanico vocabulo proprie den Eßel denotans, ad mentis affectus referendum esse, extra omne versari credo dubium: quum vero omnem animi commotionem quidam corporis motus insequatur, necessarium est, ut perscrutemur, quæ machinæ mutatio fastidium excipiat. Quamobrem si illius effectus consideramus observatio docebit, sub fastidio 1) menti ideam rei alicuius ingrata suboriri, 2) eiusque averfationem, 3) hanc insequi vel deglutitionis impedimentum, ut dicant: Sie möchten kauen, wie sie wollen, sie könten es nicht hinterbringen. 4) vel assumptorum in œsophago subsistentiam, & stricturæ sensationem, quam exprimunt: es stehe ihnen auf der Brust, und drücke sie so; 5) deinde jungi nauseam, quam significant: es wird mir so übel, so weichlich und bang ums Herz; 6) haud raro accedere vomitum, & 7) ipsam animi defectionem. Ex hisce adparebit, sub omni fastidio (de alimentis vero jam intelligo) adesse

adesse spasnum & ventriculi & œsophagi; & quicumque horum symptomatum explicationem ex infra dicendis, & jam dictis cognoverit, haud sane in dubium vocabit, quin fastidium sit adversa rei alicuius ingrata idea cum spasmo œsophagi atque ventriculi conjuncta. Hinc quoque elucescit, quam inane sæpenumero illius sit fundamentum, & quantam imaginatio atque sensibilitas in illud habeat efficaciam, adeo ut quo sensibilius subiectum, eo frequentius fastidium, & quo frequentior ac pertinacior imaginatio, eo deterior esse deprehendatur averfatio. Omne vero fastidium est vel nativum, aut ex parentum hæreditaria dispositione, aut matris gravidæ imaginatio- ne propagatum, quo quis alimentum quoddam aut medicamentum, communi usui satis idoneum adeo semper averfatur, ut illo assumto, conspecto, aut odore auditu- que percepto subito nauseare incipiat, quod ad idiosyn- crasias pertinet: vel adventitium, quod variis inducitur ex causis. Mox enim merum præiudicium, vel falsa subest imaginatio; mox alimenta immunda sordidaque, mox nimis pingua huc facere observantur; mox etiam primarum viarum saburra acris ac viscida ad hanc mentis commotionem disponere solet: quæ amplius persequi instituti ratio prohibet. Id saltem ex his patere existimo, quod re vera essentialis fastidium & nauseam interce- dat differentia; maxime si huius indoles ex §. 15. cogno- scetur.

§. XI.

Ad hos pertinaces œsophagi spasmos cum insigni a- verfatione stipatas sola sæpius imaginatio disponere solet. Notabilis est observatio, quæ in ACT. NAT. CVR. Cent.

VII.

VII. *obs.* 61. *pag.* 125. legitur, quod mulier quædam per omnia sana atque robusta, nec hysteriis nec spasmodicis afflictionibus obnoxia omnis quidem generis & esculenta & potulenta absque ulla difficultate assumere valuerit; simulac vero hostiam capere vellet, non solum ab ea insigniter abhorruerit; verum etiam, quamvis summa vi intrusa atque deglutita fuerit, eandem tamen in ventriculum haud pertingentem subito iterum vomitu reddiderit, ac inde male habuerit. Nec dissimilis casus in iisdem A. N. C. *dec.* III. *anno* I. *obs.* 79. exstat de viro, qui ex nimio Tabaci usu deglutitionis ac descensus ciborum illud incurrit impedimentum, quod pro imaginationis ratione mox levius, mox gravius fuit. Præterea vera ad idiopathicum gulæ spasmus conferre possunt medicamina ac assumpta acria, ac plane venenosa: quæ vellicando hæc nervosas ac musculosas partes, earum constrictionem inducunt. Curiosum quoque est, nonnunquam sanguifugas potu assumtas inhæreere œsophago, eiusque non solum stricturas & nauseam, verum etiam graves excitare cardialgias: de quo RHASES *Lib.* 9. *ad Almaz.* C. 56. mentionem facit, & RHODIVS *obs.* Cent. 2. *obs.* 72. elegantem allegat casum. Idem ab aliis quoque insectis œsophagum irreprantibus contingere observationes docent: sic illud evenisse a lacertis GESNERVS *Lib.* 2. *hist. animal.* cap. de lacerta; a pediculis HEVRNIVS *de morbis capitis* cap. 7. ab anguilla viva deglutita PLATERVS *L.* 2. *obs.* &c. pronunciant.

§. XII.

Non excurremus in omnes causas, quæ idiopathicam hancce stricturam excitare valent; neque verò silentio prætermittendam esse illam duximus, quæ ex humorum

C

rum

rum vitalium aut visciditate ac spissitudine aut impuritate & acrimonia suos mutuatur natales. Quod si enim ex universali humorum dyscrasia liquor ille lymphaticus, quem tot glandulæ œsophagi superius descriptæ fecerunt, simul quadam vel spissitudine imbuatur vel acrimonia; vix fieri potest, quin nervosas atque musculosas gulaetunicas adficiat, stimulet, & ad violentas proritet stricturas. Quorum fere pertinere videtur exemplum a WEPFERO *obs. med. pract. obs. 117. p. 531.* recentitum, quod viro cuidam septuagenario assumta in medio quasi perstiterint œsophago, & eosque adflixerint, donec vomitu fuerint reddita. Pari ratione sordes ac cruditates primarum viarum acidæ, viscidæ, biliosæ &c. molestas œsophagi constrictiones excitare valent; & semet produnt ructibus, appetitus prostratione, oris amaritie &c. Quod si enim talis saburra in ventriculo aut intestinis stabulans has partes stimulet; haud sane mirum, si hæc vellicationes vi consensus, quem gula per tunicam nerveam cum ventriculo habet, ad ipsam ascendant gulam. Hujus cum elegans atque huc apprime quadrans exemplum Illustris Præses nobiscum communicavit; haud alienum erit illud brevissime allegare.

§. XIII.

Nimirum fœmina XXXI. annorum, pallido vultu ac strictiori habitu prædita, nullisque fere præter chlorosin vitiis obnoxia, ante tres annos primum gravida de capitis doloribus, præcordiorum angustiis & pedum tumoribus conquesta fuit; quorum symptomatum priora duplici venæsectione, hoc sola pedum ligatura debellavit. Dein altera vice gravida, iisdem adflicta molestiis, iisdemque libe-

liberata remediis, feliciter superavit partum, lochiisque rite succedentibus per decem abhinc septimanas ab omni morbo vixit immunis. His elapsis accessere œsophagi distentiones, quibus primum semel bisve duntaxat quavis hebdomade, & quidem post deglutitum ultimum bolus alimenta in gula hæere videbantur, & multo demum potu ad ventriculum deprimi debebant. Sed aucta paulatim est hæc molestia, & sub singulis semet exserere cœpit epulis, adeo, ut solidis vesci nequiverit, nec nisi liquida assumere potuerit: quin linctibus, gargarismatibus, aliisque medicinis frustra adhibitis res tandem eo pervenit, ut misera nihil plane, nisi calidam cerevisiam deglutire valuerit. Videbatur etenim ipsi tuberculum quoddam fauces obsidere, ac ciborum descensum remorari: quod tamen & per intervalla tantummodo percepit, & non eodem semper sensit loco, dum mox in pharynge, mox in media, mox infima œsophagi regione hæere observabatur. Juncti simul erant ructus, qui tamen ex ventriculo ascendentes, & ad hoc pertingentes sic dictum tuberculum statim recidebant, neque eructari poterant; & denique assidua vexabat nausea. Accitus medicus spasimum subesse ratus propinavit interne lavantem potiunculam, & cremorem hordei cum oleo amygdalarum dulcium potari iussit; externe cataplasma emolliens atque discutiens, & linimentum ex balsamo vitæ Hoffmanni & spiritu vini adplicuit. Nec irritus horum fuit effectus: siquidem non solum omnibus liquidis liberum reddebatur iter; verum etiam, postquam absque ulla tussi insignis viscidæ pituitæ copia vomitu excernebatur, & tuberculi sensatio, & nausea & ructuum molestia evanescebant.

Non minus vero solidiores cibi adhuc subsistebant; & demum molesta œsophagi constrictione iterum accedebat: ejus ægra adeo est conscia, ut non solum clarissime sentire possit, num œsophagus constrictus, anne relaxatus sit; sed quoque evidenter percipiat, ipsum post assumptos tepidiores potus relaxari: es kommt ihr vor, als wenn sich eine Salze aufthäte. Et hæc afflictio cum copiosissima mucii visceri excretionem, oris perpetua amaritie, & colli dorlique insigni dolore pertinacissime inhæsit; donec ab illustri PRÆSIDE per aquas Sedlicenses, Egranas, ac balsamum vitæ fuerit debellata.

§. XIV.

Sed transeamus ad symptomaticum gulæ spasmus: quem non solum certo respectu ab intestinorum atque ventriculi cruditatibus derivare possumus; verum etiam a vermium colluvie aut lumbricis, aliisque infectis vel intra intestinorum canalem, vel ventriculum hospitantibus excitari deprehendimus; de quibus conf. HERCVLES SAXONIA *prælect. pract. Part. II. cap. 7. §. 4.* & HENRICVS ab HEER *obs. 16.* Sic quoque de lacte concreto in ventriculo nausæ ac cardialgie causa vid. FORRESTVS *Lib. XVIII. obs. 13.* Frequentissime autem hoc symptoma sollicitare solet viros hypochondriacos, fœminasque hystericas; maxime si sanguineæ vel per hæmorrhoides vel uterum excretionem aut impeditæ fuerunt aut plane suppressæ; qualis ille casus est, quem in *Exc. PRÆS. med. consult. Tom. III. dec. III. cap. VII.* relatum legimus. Hæc in hisce casibus gulæ constrictione natales suos debet eroris in illa stagnationi; quæ ob humores, vi spasmorum, quæ inferiores & extimas regiones occupant, sursum
com-

compulsos in vasis œsophagi contingit, & maxime si impuri simul exstiterint succi, fibras nerveas vellicat atque stimulat. Neque minus multis aliis præsertim spasmodicis affectibus œsophagi spasmus jungi potest: id quod, si opus foret, multis confirmari posset observationibus. Non autem solum chronicos comitatur morbos, verum etiam acutos, & sæpenumero malignos; in quibus homines hoc symptoma exprimunt: Es stecke ihnen im Halse und wolle nicht hinunter.

§. XV.

Ex his adparere credo, quæ sit indoles eorum gulæ spasmorum, quos, cum omnia §. 4. recensita symptomata secum vehant, §. 9. completos vocavi. Verum enim vero restant adhuc quædam œsophagi molestiæ, quæ licet haud omnibus illis symptomatibus sint stipatæ, ad spasmorum tamen censum referendæ sunt. Has inter principem fere locum occupat nausea, vocabulo des Uebelweyns optime exprimenda; quæ licet arctissima cum vomitu ac cardialgia gaudeat communiõne, re tamen vera peculiarem constituit ægritudinem. Quodcumque enim motus ventriculi & intestinorum peristalticus a pyloro potissimum, vel etiam sæpenumero duodeno usque ad os ventriculi superius inversus & præternaturaliter auctus est, eoque simul saburra inprimis viis contenta per superiora rejicitur, audit vomitus; si vero eodem motu intensiori halituosa eliditur materia, dicitur ructus: quod si vero stomachus, qui græcis *ναρδία* audit, spasmodica detineatur constrictione, quæ ob partem valde nerveam & anxietates præcordiorum inducit; appellatur affectus cardialgia, nec non grosse *Herzens-Angst*. Quando denique

que hic peristalticus motus in ipso œsophago prænaturaliter intenditur, tunc audit nausea, die ubi sequitur: quæ ideo juxta *Excell. PRÆS. diff. de morbis œsophagi* §. 9. nihil est, nisi levior convulsio œsophagi. Hi dictarum partium spasmi si vel leviores sint, ac expellendis contentis minus sufficientes; vel orificium ventriculi superius arctissime constrictum, nihil transmittat, & nihilominus gula convellatur; tunc exsurgit inanis vomendi conatus, seu ut ita loquar, vomituritio, bas Würgen. Hæc licet nausea tantum non semper sit stipata; ab ea tamen ita differt, ut nausea levior, vomituritio vehementior spasmi œsophagi sit gradus.

§. XVI.

Ipsa nausea sub variis morbis tanquam molestum sociari solet symptoma; ut taceam illam, quæ sub fastidio idiopathice contingit. Causam agnoscit occasionalem omne id, quod vel ipsum œsophagum, vel tunicam ipsius nerveam in ventriculum prolongatam ibidem vellicare potest; ex quo hæc constrictio per consensum ad gulam propagatur. Sic deprehendes 1) nauseam plerumque nunciam esse insequentis vomitus; 2) omnem vomendi conatum ac cardialgiam comitari; 3) absque iis cum frequenti mucilimpidi, qui nihil nisi lymphalis ros ex glandulis œsophagi secretus est, rejectione sæpius occurrere, & plerumque vernium imprimis viis hospitantium colluviem indicare; 4) haud raro alias primarum viarum eruditates consequi; quæ cum jejuno ventriculo sint acriores, magisque stimulent, tum quoque majorem pariunt nauseam; cum autem assumtis quibuscunque contemperetur paululam hæc acrimonia, exinde quoque depelli observatur

vatur nausea. 5) præcedere quoque solere graviores capit affectus, apoplexias, vertigines, animi deliquia &c. maxime si per consensum ex ventriculo originem suam mutantur; ex quo quandoque veluti aura quædam ad caput adspirare deprehenditur; ut ideo plerumque ante horum morborum accessionem querelas audias: Es wird mir auf einmahl so übel; & tum: mir wird so grün und gelb vor denen Augen, & tum attoniti quasi concidunt, sensuumque privantur exercitiis. 6) ex eodem fundamento nausea sollicitat, hypochondriacis, hysteris, aliisque morbis, quorum fundamentum primarum viarum cruditates existunt, laborantes. 7) Denique in principio malignarum febrium accedere plerumque solet nausea: hinc *ex LINDANO ET TMVLLERVS Coll. Pract. Part. I. pag. 320.* in morborum malignorum strage nauseam præter manifestam aliquam causam ortam pro certo suscepti maligni contagii signo deprædicat; qua correpti effantur: Sie wüßten nicht wie ihnen sey, es wäre ihnen so übel und so bange ums Herz. Egregia sane observatio, quæ si ab omnibus rite intelligeretur, forsitan plures maligni morbi adhuc in prima herba eradici possent; quum enim extra omne sit dubium, contagium malignum sæpenumero per œsophagum in corpus irrepere; facile liquet, quod illud superiori ventriculi orificio & œsophago inhærens & nauseam & cardialgiam excitare valeat.

§. XVII.

Præter hætenus dicta spasmus gulæ quoque occurrit in ipso vomitu; ut adeo recte *Excell. PRÆSES in cit. diff. de morbis œsophagi §. 9. pag. 13. nisi œsophagus, inquit, sua acti-*
one

one & motu proprio ejectionem humorum e ventriculo in vomitu
 secundaret. fieri nulla ratione posset, ut tanta cum celeritate & im-
 petu per superiora ingens sepe humorum copia ex ventriculo, imo
 intestinis exturbaretur. Idem sentiendum est de ructibus,
 quorum sane explosio absque concurrente œsophagi stric-
 tura nulla ratione absolvi posset. Hinc quoque in ipso
 singultu œsophagi contingit spasmus; quo fit, ut aër in-
 ventriculo & ipso canale gulæ contentus magna vi ac cele-
 ritate sursum propellatur, & in fornice palati, tanquam
 osseo cavo, ad edendum sonitum (per omnia matheos
 principia) maxime idoneo, sonitum illum singultuosum
 producat. Tantis ergo tamque variis modis œsophagus
 spasmis est obnoxius; de quibus id unicum adhuc mo-
 nendum est, quod sub completa gulæ distentione (§. 4. &
 9.) constrictio ipsa nitatur spiraliū potissimum fibrarum
 tunicæ carnosæ rigida constrictione; sub nausea vero ali-
 isque spasmis & longitudinales & orbiculares fibræ alter-
 nis vicibus præternaturaliter convellantur.

§. XVIII.

Sufficiant hæc de spasmis gulæ inferioris & nausea;
 accedamus ad prognosin, & curandi methodum subnecta-
 mus. Hi itaque spasmī, si ex iracundia inter ipsas epulas
 fuerint provocati, haud in super omnino habendi sunt;
 quoniam facillime bilis commotio simul inducitur, &
 cholerae, febribusque biliosis fundamentum suppeditare
 potest. Quæ vero œsophagi constrictiones malo hypo-
 chondriaco, hysterico, generis nervosi debilitati ac hu-
 morum universali dyscrasie natales suos debent; satis
 chronicum constituunt malum, multisque molestiis sti-
 patum.

patum. Has inter invitam illam a cibis solidioribus abstinentiam duntaxat commemorabo : quid vero inde ? Ventriculus in eam perversam consuetudinem deduci potest, ut quamvis debelletur ea constrictio, nihilominus omnes solidos cibos, quin denique ipsos liquidos respuat, ac per vomitum reddat : inde demum tabida corporis consumptio, cachexia, hectica ac ipsa imminet mors. Unde vero perversa hæc consuetudo inducitur ventriculo. Anne forsitan animo impressa fuit adversa solidiorum ciborum idea ? Haud opus erit hæc causa, cum ipsa corporis structura mechanicam suppeditet atque materialem ; quam ex KERCRINGIO huc referemus : Ille enim postquam *Spicileg. anat. obs. LXXX. pag. 155.* casum recensuit de femina, quæ post superatum morbum acutum ex nimia a solidis abstinentia eo redacta fuit, ut nec solida denique nec fluida acciperet ventriculus, sed omnia removeret, & hinc misera tabe extingueretur : causam huius momenti in pyloro collocat; quem diuturna hac abstinentia angustiores semper redditum, tandem fere coaluisse perhibet. Nec quoque hæc ratio veritati videtur contraria; quæ utinam pluribus observationibus ac cadaverum sectionibus practicis magis ad sensus reduceretur.

§. XIX.

Quæ œsophagi constrictio ex pertinaci imaginatione oritur ; pertinax quoque malum & vix curabile constituit ; nec minus periculum minatur insequuturæ inflammationis, quæ vel icibus, vel venenis, vel insectis assumtis debetur. Pari ratione diuturnam præ-

D

lagit

fagit curationem, quæ primarum viarum nimia per vicidas, impurasque fordes inquinazione nititur: quippe quas plerumque universa humorum massa dyscrasia fovere solet, difficillime extirpanda. Eandem morbi vetustatem prænunciat gulæ spasmus symptomatice hypochondriaco atque hysterico malo superveniens. At vero nausea malignis in principio accedens, naturæ robur indicat; in peste autem maxime perniciofa existit teste FORESTO *Lib. XVIII. obs. 14. Schol.* Qui denique gulam sub vomitu aut singultu occupat spasmus; idem cum hisce morbis habet præfagium. *Conf. diss. nuper sub Illustri PRÆSIDE habita de singultu atque de vomitu.*

§. XX.

Horum denique vitiorum curationem aggressurum, duo potissimum momenta respicere oportet, nimirum ut partim causas occasionales removeat, partim ipsam constrictionem sopiat, ac affectas partes roborat. Hisce scopis obtinendis, in spasmo gulæ completo chronico maxima spes in recta ac pertinaci viæ ratione sita est, quippe qua in morbis diuturnis, spasmodicisque expugnandis nihil est præstantius, nihilque fructuosius. Hanc eo magis observare oportet, ubicunque fordes primarum viarum in culpa sunt. Magna præcipue vis in potu sita est, qui nec spirituosus, nec cerevisiarius, nec vinosus esse debet; magis inservient decocta ex scorzonera, cichoreo, cinamomo &c. parata. Deinde vero si excretionum sanguinearum imminutio aut suppressio ansam nostro malo dederit:

derit : eo potissimum respiciendum est , ut hæ revo-
centur ; quod vel congrua sanguinis missione , vel al-
vi leniori purgatione per pilulas balsamicas , vel aliis
medicinis impetrari poterit. Ipsi spasmo opponendæ
sunt interne medicinæ antispasmodicæ , relaxantes at-
que anodynæ : quas inter commendamus oleum amyg-
dalarum dulcium , cum spermate ceti , cremoreni hor-
dei , juscula avenacea , pulveres antispasmodicos cum
binis camphoræ granis permixtos , essentiam castorei ,
spiritum nitri dulcem , & instar omnium liquorem a-
nodynum mineralem cum essentia castorei , vel spiritu
nitri dulci , & oleis sceniculi , chamomillæ macis &c.
maritarum.

§. XXI.

Inter externa adminicula haud ludetur opera , si
hæ superiorum partium stricturæ ad inferiora deri-
ventur pediluvii blandioribus ac tepidis , quæ ex aqua
fluviatili , fursuribus tritici , atque chamæmeli floribus
parata , vespertino potissimum in usum trahi possunt
tempore. Dein quoque præstantissimæ sunt inunctio-
nes cum paregoricis vel nervinis oleis , quibus tamen
omnibus palmam videtur præripere balsamus vitæ
Hoffmanni. De his vero externis remediis tenendum,
quod non pectori aut præcordiis , sed potius spinæ
dorsi adplicanda sint ; id quod JOH. LANGIVS *Epist.*
med. P. II. ep. 43. p. 178. Sc. ex Aërio, Galeno & experien-
tia demonstrat. Nec enim refragatur ratio : Siqui-
dem œsophagus immediate connectitur cum spina dorsi ;
hinc eo magis vis remedium ad illum penetrabit ,
D 2
quam

quam si præcordiis admota fuerint. Idem quoque balsamus vitæ paucis guttis saccharo exceptus & deglutitus non minorem pollicetur opem.

§. XXII.

Quod si autem vel universæ humorum massæ dyscrasia, vel maxime primarum viarum colluvies acris, viscida, biliosa &c. diuturno gulæ spasmo viam straverit; earum impuritarum & correctioni & evacuationi omnis opera navanda est. Hinc viscidæ sordes incidentibus, resolventibus, digestivis; biliosæ & acidæ contemperantibus, absorbentibus, & dein blandis evacuantibus, mannatis, rhabarbarinis, aut pilulis balsamicis oppugnandæ sunt. Quum autem valde pertinax ac diuturna hæc deprehendatur curatio: nihil in hisce casibus aquis medicatis erit præstantius: quas inter Sedlicentes amaræ per quatuor circiter dies potatæ, hisque subjunctæ Egranæ maximam merentur laudem. Quodocunque adstrictio illa tanta fuerit, ut nihil alimentorum transmittat, & diu inhærescat; tunc ne contabescant ægri, injiciendi sunt clysteres lactei aliique nutrientes per anum; de quibus conf. LANGIVS *epist. med. L. I. epist. 80. p. 361.*

§. XXIII.

Sæpius vehementior excandescencia inter ipsum partum non solum gulæ spasmum infert, verum etiam bilis inventriculum & intestina effusionem producit. Hoc in casu bilis est contemperanda, ne corrosivam ac
venc-

venenosam indolem acquirat, & dein blandis cholagogis, aut opportunis vomitoriis exturbanda. Quando-
cunque autem pertinacissima alicujus cibi averfatio, il-
lius assumptionem prohibet; tunc sane, materialibus im-
pedimentis remotis nulla in remediis spes collocanda:
sed si ulla salus expectanda, in firmo animi proposito, & sæ-
pius repetita adverfa rei devoratione quærenda est, ut vi
frangatur consuetudo. Quod si vero acriora assumta, vel
ipsa venena œsophagum adstricturas proritaverint; eis
illico opponenda mucilaginosa, oleosa ac maxime lacti-
cinia, ut vis veneni obtundatur; & denique tempesti-
va vomitoria: quæ non minus efficacia quandoque
reperiuntur in expellendis iterum infectis, quæ gulam
irreperunt. Speciatim contra hirudines devoratas
FORESTVS *Lib. XV. obs. 30.* commendat aquam gelidam
copiose haustam.

§. XXIV.

Nausea, quæ ab acribus, viscidis, acidis primarum
viarum sordibus originem ducit, eandem exigit curati-
onem, quam §. 22. suppedita imus. Egregiam insuper
hic præstant utilitatem infusa ex herbis & radicibus in-
cidentibus, resolventibus ac aromaticis parata; quibus
præparata saburra vel vomitoriis vel purgantibus, pro-
ut circumstantiæ permittent, eliminanda est. Maxime
in nausea cum oris amaritie stipata commendat GA-
BELCHOVERVS *Cent. I. cur. 14.* radicem armoraciæ
cum vino Rhenano infusam, & omni mane haustam.
Si ab assumpto fetido, fordidoque cibo nausea surrexerit;
convenit masticatio corticum citri aut aurantio-
rum

rum, aut vini generosi haustus. Quodcumque denique inter grassantes febres malignas quidam citra manifestam causam v. g. nimiam ingluviem nausea corripitur; tum statim lene vomitorium v. g. ex radicis hipeacuanhæ granis XV. aut scrupulo uno exhibere oportet: quo sæpenumero fit, ut contagio maligno, adhuc in ventriculo hospitante exturbato, aut ipsa prævertatur febris, aut saltem in suo decursu mitior reddatur atque benignior.

§. XXV.

Qui denique spasmi œsophagi aliis morbis tanquam molesta junguntur symptomata: non peculiari indigent curatione, sed debellato morbo primario sponte evanescent. Quicumque vero hocce morborum genere semel correptus, ab ulteriore illius accessione se præservare cupit; is ex recta sex rerum non naturalium observatione suam felicissime obtinebit

F I N E M.

NOBI-

NOBILISSIMO
DOMINO CANDIDATO
P R Æ S E S.

DUO jam ultra triginta praterlapsi sunt
anni, ex quo honoratissimus Tuus Pa-
rens, celeberrimi apud Vratislavie,
nominis Medicus, & inaugurale sum-
meo sub presidio defendit specimen, & n. ^q ^{romu.} ⁺
doctoralia adeptus est jura atque privilegia. Quem
vero ob solidiores in medendi arte profectus, ^p ^u ^{iter} ac
erectam, quam semper ostendit, atq; integerrimam ⁿ ^{en}
tem, uti semper amavi ego & magni feci: ita nec pa-
rum sentio voluptatis, cum Te Paternae virtutis ac do-
ctrinae optimum heredem & agnoscere, & ex cathedra,
doctorali titulo ornare mihiliceat. Quod quidem ceu
singulare summi Numinis, cui & vitam & vigorem
meum debeo, venerans beneficium non possum, quin
de egregiis Tuis, qua sub ductu celeberrimorum Vi-
rorum in Lipsiensi Academia, per triennium haud sine
laude
-80

laude posuisti, medicis fundamentis & Patri Tuo &
Tibi ex animo gratuler. Dignus es Patre, nec
Pater Te indignus; quippe qui cura ac fidei sua ex-
optatissima in Te nanciscitur premia. Cui & ipse ex
Tua industria multa bonorum ac voluptatis genera
augurari nullus dubito. Tu modo perge fideliter in-
sistendo patriis vestigiis, conamina Tua in Dei hono-
rem & proximi emolumentum studiose dirigere. Ita
siet, ut nec Patronis, nec opibus destitutus salu-
num Patrie Tuae fias ornamentum pariter ac ad-
entum. Ceterum a me, quamdiu per Deigratiam
superes furo, propensum in tuis studiis & commodis
infernendi animum, Tibi polliceri poteris sem-
per. Vale, ac res Tuas age feliciter
Dab. Hal. d. 7. Octobr. 1733.

Halle, Diss. 1733

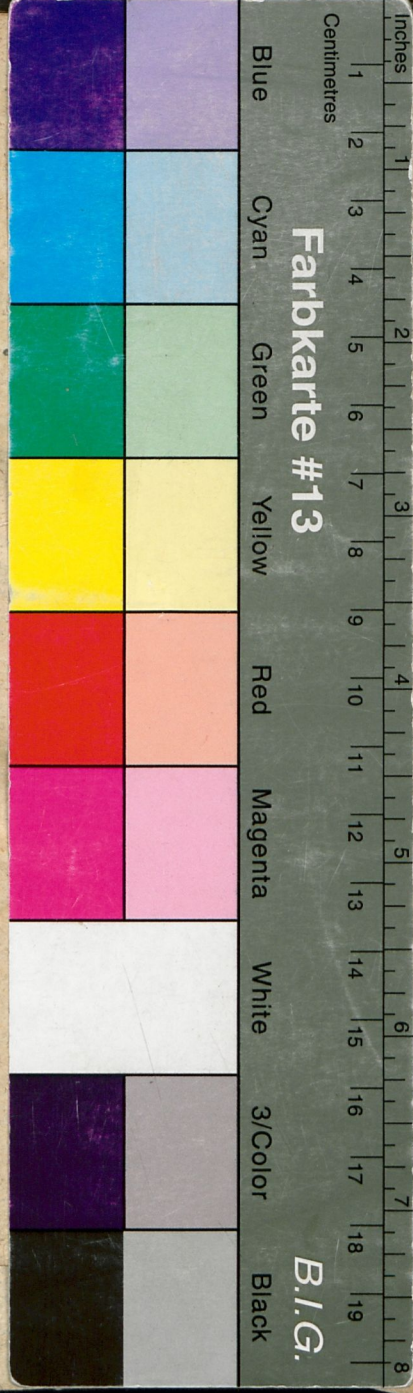
ULB Halle

3

004 928 121

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

DE

SPASMIS GVLÆ INFERIORIS
ET DE NAVSEA

19
73372
12c

Oder:
Vom Krampff des Unterschlundes
und vom Eckel.

2YAM

CONSENSV

GRATIOSÆ FACVLTATIS MEDICÆ
PRÆSIDE

ON. FRIDERICO HOFFMANNO
ACADEMIÆ ET FACVLTATIS MEDICÆ
SENIORE

PRO DOCTORIS GRADV

PVBLICÆ ERVDITORVM DISQVISIONI
SVBMITTIT

D. Octobr. Anni MDCCXXXIII.

AVCTOR

JOHANNES CHRISTIANVS ZWEIGEL
VRATISLAVIENSIS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ

TYPIS IOHANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOR.

364.

Julia

